

โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ บนถนนทางสู่การเป็นโรงไฟฟ้าของชุมชน

ผลิตไฟฟ้าเพื่อความสงบสุขของคนไทย

ก่อนโรงไฟฟ้าพลังความร้อน
จะเริ่มเดินเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าได้
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
(กฟผ.) ใช้เวลาในการศึกษาโครงการ
และก่อสร้างถึงเกือบ 10 ปี เพื่อให้
แน่ใจว่า โรงไฟฟ้าของ กฟผ. จะเป็น
โรงไฟฟ้าของชุมชนอย่างแท้จริง

♪ สุขใจ...ที่ได้ร่วมกันสร้าง ♪

โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ มุ่งเน้นกระบวนการจัดทำ
รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA)
ให้ถูกต้องตามข้อบังคับตามกฎหมายและ สิ่งที กฟผ. ได้ดำเนินการ
ควบคู่กันไปคือ การเปิดให้หน่วยงานภายนอกร่วมติดตาม

ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ สถาบันวิจัยประชากร และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้แถลงสรุปการประมวลผลการศึกษาโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ โดยพบว่า โครงการก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพในระดับต่ำ คณะผู้ศึกษานำโดย ดร.ธีระพงศ์ สันติภพ จากสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดเผยว่า การศึกษานี้รวบรวมเอกสารจากรายงาน ERIA เอกสารวิจัยจากสถาบันต่าง ๆ รวมถึงเอกสารเผยแพร่เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ เพื่อประมวลเรื่องราวด้านประชากร สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ในพื้นที่โครงการ ประกอบกับการเก็บข้อมูลภาคสนามจากประชาชนในพื้นที่ นำมาวิเคราะห์คาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงหาทางจัดการกับปัญหาอย่างยั่งยืน ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในวงกว้าง

“ต้องยอมรับว่าประเทศเราต้องมีการพัฒนาไปข้างหน้าทุก ๆ การพัฒนาต้องทำไปคู่กับการอนุรักษ์ การศึกษาโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ จึงเป็นการศึกษาที่ทำไปพร้อมกับการเรียนรู้ของประชาสังคมในพื้นที่ ได้ร่วมกันหาจุดร่วมของปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนหาแนวทางส่งเสริมอาชีพ และการท่องเที่ยวที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความสำคัญ ซึ่งผลสรุปจากการศึกษาพบว่า หากมีโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่เกิดขึ้น จะเกิดผลกระทบทุกด้านในระดับต่ำ”

ดร.ศราวุธ เจ๊ะโละ อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้ข้อมูลเรื่องคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการฯ ว่า จากการศึกษาปริมาณโลหะหนักในดินถึง 20 ชนิด โดยการสุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษา พบว่า มีปริมาณต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด ส่วนการศึกษาการปนเปื้อนโลหะหนักในห่วงโซ่อาหารได้ให้ชาวบ้านเป็นผู้เลือกปลามาให้เราศึกษาเอง การตรวจสอบทำโดยส่งกล้องดูภายใน และบดปลาส่งแล็บกลางขององค์การมหาชน ซึ่งผลที่ได้มีค่าโลหะหนักอยู่ในเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหารจึงมีความเป็นไปได้ในระดับต่ำ

“นักวิชาการอย่างเรา ผมเชื่อว่าทุกคนยึดถือพระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ให้ถือผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง การทำวิจัยนี้ จึงเพื่อตอบข้อกังวลใจ เพื่อประโยชน์ของชาวบ้านเป็นสำคัญ”

อาจารย์ปิยะวัฒน์ พรหมรักษา นักวิจัยจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบ้านปลาและการฟื้นฟูหญ้าทะเลบริเวณชายฝั่งอันดามันของจังหวัดกระบี่” ว่า การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนจาก กฟผ. เพื่อให้ได้มาซึ่งแผนรองรับและฟื้นฟูตามข้อกังวลใจของชุมชนเอง เช่น ชุมชนกังวลเรื่องการทำ

อาชีพประมงอยากได้แหล่งบ้านปลา จึงได้ศึกษาการสร้างบ้านปลาด้วยแท่งซีเมนต์ และร่วมกันกำหนดจุดวางบ้านปลา ซึ่งชุมชนเสนอว่า แหล่งบ้านปลาที่หลบอยู่ระหว่างเกาะมีความเหมาะสมเพราะทำให้หาปลาในช่วงมรสุมได้ รวมถึงได้ร่วมกับชุมชนศึกษาการเพาะเมล็ดพันธุ์หญ้าทะเล เป็นแหล่งอาหารสัตว์น้ำก่อนนำไปปลูกในพื้นที่จริง

“จากการศึกษาพบว่า เส้นทางเดินเรือขนส่งถ่านหินอยู่ห่างจากฝั่งมากและมีการจำกัดจำนวนเที่ยว จึงส่งผลกระทบต่อแหล่งหญ้าทะเลน้อยมาก เราต้องเข้าใจอย่างหนึ่งว่า ทุกวันนี้แม้ยังไม่มีกิจกรรมขนส่งถ่านหิน แต่แหล่งหญ้าทะเลก็มีแนวโน้มลดลงอยู่แล้ว ด้วยปัจจัยอื่น ๆ จึงอยากให้ทุกคนมองที่องค์รวม ร่วมกันทำให้ EIA/EHIA เป็นกฎหมายที่ศักดิ์สิทธิ์ให้ประเทศเรามีการพัฒนาและการอนุรักษ์ที่เดินไปด้วยกันได้”

กฟผ. ตั้งใจให้โรงไฟฟ้าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนจึงรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน เพราะทุกเสียงคือส่วนสำคัญในการพัฒนาไฟฟ้าไทยให้ยั่งยืน